

УДК 336.71

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ЛОГІСТИЦІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ**Микита Драч***Національний авіаційний університет, Київ**Науковий керівник – Лариса Проданова, д.е.н., проф.*

Ключові слова: логістична система, системний підхід, методологія наукового дослідження

Актуальність системного підходу в сфері економіки і бізнесу загалом та логістики зокрема визначається такими ключовими моментами, як необхідність вивчення явищ та процесів, складність і взаємозалежність яких в сучасній економіці постійно посилюється; пошук і обґрунтування управлінських рішень, що дозволяють координувати діяльність різних підрозділів і партнерів бізнесу в умовах виходу за межі національних кордонів під впливом глобалізації; забезпечення інтеграції різних функціональних сфер бізнесу (виробництва, менеджменту, маркетингу, фінансів, логістики та ін.), усунення дублювання їх функцій та конфліктів, що сприяє їх ефективному функціонуванню та взаємодії; розгляду із системних позицій досягнень технологічного прогресу та технологій цифрової трансформації (хмарні обчислення, великі данні, штучний інтелект, інтернет речей, робототехніка, 3D-друк, блокчейн, кіберфізичні системи, віртуальна/доповнена реальність та ін.), що дозволяє максимізувати переваги від їх використання в різних бізнес-процесах; вивчення сили та спрямованості впливу численних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища бізнесу, а також збалансування економічних, соціальних та екологічних цілей функціонування агентів економіки, що створює підґрунтя для їх сталого розвитку. В актуальності теми переконують також численні сучасні публікації науковців – фахівців у сфері логістики [1-5].

Системний підхід, в теоретичному аспекті, – один із важливих здобутків сучасної методології наукового пізнання, мета і завдання якого полягають у дослідженні визначених об'єктів як складних систем. Системний підхід вважається одним з основних методологічних принципів в логістичній науці, в її концепціях, в методології досліджень: системний підхід становить основу методу логістики щодо вивчення економічних явищ, зокрема логістичних потоків (матеріальних) та потокових процесів (фінансових й інформаційних, які є супутніми матеріальним); поняття «логістична система» є одним з базових у логістиці, а сама логістика являє собою систему наукових знань, які утворюють теоретичну базу відповідної підприємницької та управлінської практичної діяльності. Отже, системність також є однією з ключових характеристик та принципів логістики як самостійного виду підприємницької діяльності та практики управління (в прикладному аспекті): логістичні процеси реалізуються у взаємозв'язку один з одним та з іншими видами діяльності; для управління логістичними потоками, потоковими процесами (матеріальними, фінансовими та інформаційними)

створюється відповідна система (організаційно-управлінський механізм). Системність проявляється і в тому, що логістика (зокрема окремого підприємства) розглядається, з одного боку – як визначена логістична система із внутрішніми та зовнішніми зв'язками, яка складається з комплексу взаємозалежних підсистем (закупівельної логістики, виробничої логістики, транспортної логістики, складської логістики, інформаційної логістики, сервісної логістики тощо), а з іншого – як складова, елемент, ланка логістичного ланцюга, який утворюється усіма його учасниками, що інтегруються та формують відповідні взаємозв'язки для раціоналізації логістичних потоків та потокових процесів, а тому логістична діяльність (окремого логістичного підприємства) виступає підсистемою системи «вищого порядку» – глобальної, національної чи регіональної логістичної системи [2; 4; 5]. Додамо, що впровадження сучасних інформаційних систем і технологій для управління ланцюгами поставок також базується на системному підході, який забезпечує інтеграцію даних і процесів різних учасників логістичного ланцюга.

Висновок

Таким чином, складність і взаємозалежність сучасної економіки та бізнес-середовища перетворюють системний підхід на необхідний інструмент для ефективного прийняття рішень, оптимізації бізнес-процесів та забезпечення стійкого розвитку економічних агентів. Логістика за своєю природою є системою, що потребує системного підходу до управління та оптимізації бізнес-процесів. Системний підхід дозволяє розглядати логістику комплексно, виявляти взаємозв'язки між елементами і приймати найбільш ефективні рішення. Системний підхід є ключовим для ефективного управління логістикою в сучасних умовах і потребує ґрунтовного теоретико-прикладного дослідження.

Список використаних джерел:

1. Gritsenko S., Savchenko L., Матвеев В.В., ect. Conceptual principles, methods and models of greening logistics activities. Monograph. Primedia eLaunch, Boston, USA, 2023. 218 p.
2. Окландер М.А. Логістичний підхід як загальнонаукова методологія досліджень. URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/7d391aef-8fdc-4f1c-96cd-9d60fb24e204/content> (Last accessed: 10.03.2024).
3. Савіна Н. Б. Логістичні засади організації економічних систем. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/4929/1/Савіна%20Н.%20Б.%20Логістичні%20засади%20організації%20зах.pdf> (Last accessed: 10.03.2024).
4. Сумець О. М. Теоретико-методологічні засади логістичної діяльності підприємств агропродовольчого комплексу : [монографія]. Харків : КП «Міська друкарня», 2015. 543 с.
5. Тюріна Н. М., Гой І. В., Бабій І. В. Логістика: навчальний посібник. / Київ: Центр учбової літератури, 2020. 392 с.